

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

NamMQI
O'quv-ustabchiy boshqarma
i.: 609
3.07.2024 y.

“Tasdiqlayman”
Namangan muhandislik-
qurilish instituti rektori
Sh. T. Ergashev
2024 yil “ ”

KORPORATIV MADANIYAT
FANING O'QUV DASTURI

Billim sohasi: 400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi: 410 000 - Biznes va boshqaruv
Ta'lim yo'nalishi: 60411600 – Korporativ boshqaruv

Namangan-2024

Fan/modul' kodi CORCUL6	O'quv yili 2024-2025	Semestr 4	Kreditlar 6
Fan/modul' turi majburiy	Ta'lim turi o'zbek	Haftadagi dars soatlari 6	
Fanning nomi Korporativ madaniyat	Auditoriya mashg'ulotlari (soat) 90 (46 m/44 a)	Mustaqil Ta'lim (soat) 90	Jami yuklama (soat) 180

1. Fanning mazmuni

Fanni o'qitishdan maqsad - talabalarda tashkilotda korporativ muhit, zamonaviy korporativ madaniyat tushunchasi, mohiyati va ta'rifi, korporativ madaniyat funksiya va darajalari, korporatsiya madaniyatining tipologiyasi va korporatsiya madaniyatning boshqaruv tipologiyasi, alohida yo'naltirilgan korporativ madaniyat tipologiyasi, shuningdek, xorijiy mamlakatlarning korporativ madaniyati qolaversa rivojlangan mamlakatlarning korporativ madaniyati aniqlash va tahlil qilish ko'nikmalarini shakllantirishdan iborat.

Fanning vazifasi - talabalar iqtisodiyotni yangilash va modernizatsiyalash sharoitida kompaniyalar faoliyatida korporativ madaniyatning mohiyati, iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida korporativ boshqaruv tizimini iqtisodiy ahamiyati, korporatsiyalar raqobatdoshligini oshirishda hodimlar siyosati, korporatsiyalarda sog'lom raqobat muhitini shakllantirishning huquqiy jihatlari va boshqa normativ hujjatlar o'rganishlari va o'zlashtirishlari bo'yicha bilim, ko'nikma va malakalari shakllanishi hisoblanadi.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.1. Fanning tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-mavzu: Zamonaviy korporativ madaniyat tushunchasi, mohiyati va ta'rifi
Fanga kirish. Korporativ madaniyatni o'rganishning sabablari. Korporativ madaniyatning mohiyati, mazmuni, uning tashkiliy madaniyatdan farqi.

2-mavzu: Korporativ madaniyat funksiya va darajalari
Korporativ madaniyat funksiyalari. Korporativ madaniyat darajalari. Korporativ madaniyatning xususiyatlariga ta'sir etuvchi omillar

3-mavzu: Korporatsiya madaniyatining tipologiyasi
Korporativ madaniyat tipologiyasi asoslari. Korporatsiya madaniyatining tipologiyasi, bozor munosabatlarining tezligi va tashqi muhit kompaniya faoliyati

xavf darajasiga bog'liqligi

4-mavzu: Korporatsiya madaniyatining tipologiyasi

Korporativ madaniyat tipologiyasi asoslari. Korporatsiya madaniyatining tipologiyasi, bozor munosabatlarining tezligi va tashqi muhit kompaniya faoliyati xavf darajasiga bog'liqligi

5-mavzu: Korporatsiya madaniyatning boshqaruv tipologiyasi

Korporatsiya madaniyatining turlicha raqobatdosh qadriyatlari (K. Kemerun, R.Kvin) asosida korporativ madaniyat tipologiyasi. Milliy yo'naltirilgan korporativ madaniyat tipologiyasi

6-mavzu: Alohida yo'naltirilgan korporativ madaniyat tipologiyasi

Milliy yo'naltirilgan korporativ madaniyat tipologiyasi. Korporatsiya madaniyatining turlicha raqobatdosh qadriyatlari (K. Kemerun, R.Kvin) asosida korporativ madaniyat tipologiyasi

7-mavzu: Xorijiy mamlakatlarning korporativ madaniyati

Milliy madaniyat turlarining xususiyatlari. Xorijiy mamlakatlar milliy madaniyatining kompaniyaning korporativ madaniyatiga ta'siri. Yaponiyada korporativ madaniyat. Amerika korporativ madaniyati. Yevropa korporativ madaniyati

8-mavzu: Rivojlangan mamlakatlarning korporativ madaniyati

Milliy madaniyat turlarining xususiyatlari. Xorijiy mamlakatlar milliy madaniyatining kompaniyaning korporativ madaniyatiga ta'siri. Yaponiyada korporativ madaniyat. Amerika korporativ madaniyati. Yevropa korporativ madaniyati

9-mavzu: Yaponiyada korporativ madaniyat

Xorijiy mamlakatlar milliy madaniyatining kompaniyaning korporativ madaniyatiga ta'siri. Yaponiyada korporativ madaniyat. Amerika korporativ madaniyati. Yevropa korporativ madaniyati

10-mavzu: Tashkilot korporativ madaniyatini shakllantirish, saqlash va rivojlantirish

Korporativ madaniyatni shakllantirishda tashkilot asoschilarining o'rni. tashkilotning korporativ madaniyatini shakllantirish tamoyillari va belgilari. Korporativ madaniyatni shakllantirish texnologiyasi. Tashkilotda korporativ madaniyatini saqlash usullari.

11-mavzu: Korporativ madaniyatni shakllantirish texnologiyasi

Korporativ madaniyatni shakllantirish texnologiyasi. Tashkilotda korporativ madaniyatini saqlash usullari. Korxonada korporativ madaniyatni rivojlantirishda o'zaro aloqa va moslashish

12-mavzu: Tashkilot korporativ madaniyatini o'zgartirish

Tashkilot korporativ madaniyatini o'zgartirish zaruriyati. Korporativ madaniyatni qayta ishlash vositalari. Tashkilotning yangi qiymatlarini shakllantirish. Innovatsion turdagi madaniyat tashkilotlarining o'ziga xos xususiyatlari

13-mavzu: Tashkilot qadriyatlari va korporativ madaniyatini o'zgartirish

Tashkilotning yangi qiymatlarini shakllantirish. Innovatsion turdagi madaniyat tashkilotlarining o'ziga xos xususiyatlari

14-mavzu: Boshqaruv madaniyati usullari

Boshqaruv madaniyati tushunchasi, uning darajasini belgilovchi omil va shartlar. Korporativ madaniyat darajasini baholash. Ishlab chiqarishni boshqarish madaniyati. Mojarolar va stressni boshqarish asoslari va usullari

15-mavzu: Mojarolar va stressni boshqarish asoslari va usullari

Ishlab chiqarishni boshqarish madaniyati. Mojarolar va stressni boshqarish asoslari va usullari

16-mavzu: Motivatsiya nazariyasi

Hodimlarga ta'sir etishning asosiy tushunchalari, maqsadlari va manbalari. Motivatsiya nazariyasi. Motivatsion shakllar, motivatsiyani boshqarish tizimi va hodimlar ishini rag'batlantirish. Hodimlar uchun moddiy va moddiy bo'lmagan imtiyozlar. Xorijiy kompaniyalarda hodimlarni rag'batlantirish

17-mavzu: Hodimlar motivatsiyasi

Hodimlar uchun moddiy va moddiy bo'lmagan imtiyozlar. Xorijiy kompaniyalarda hodimlarni rag'batlantirish. Motivatsion shakllar, motivatsiyani boshqarish tizimi va hodimlar ishini rag'batlantirish.

18-mavzu: Korporativ madaniyatning barqaror iqtisodiy samadorlikning oshishiga ta'siri

Korporativ madaniyatda samara, samadorlik va iqtisodiy samadorlik tushunchalari. Korporativ madaniyatning kompaniya samadorligiga ta'sirini tavsiflovchi modellar. Kuchli korporativ madaniyat va kompaniya muvaffaqiyatidagi roli. Samarali korporativ madaniyat va uni boshqarish tizimini baholash

19-mavzu: Korporativ madaniyatni boshqarish tizimini baholash

Kuchli korporativ madaniyat va kompaniya muvaffaqiyatidagi roli. Samarali korporativ madaniyat va uni boshqarish tizimini baholash

20-mavzu: Kompaniya rahbarining ish etikasi

Menejlar tipologiyasi va ularning ish etikasi me'yorlariga muvofiqligi. Kompaniyaning etika me'yorlari va menejrlarning biznes etikasi. Rahbar imidji. Jamoada shaxslararo munosabatlarning etik me'yorlarini boshqarish.

21-mavzu: Korporativ etika kodeksi va korporativ madaniyat qoidalari

Rahbarning etik xulq atvorining me'yorlari. Nizolarni hal qilishda menejning biznes etikasi, ziddiyatli vaziyatlar. Korporativ madaniyat qoidalari. Korporativ madaniyatning kodeklari va standartlari

22-mavzu: Globallashtirish sharoitlarida zamonaviy korporativ madaniyat

Globallashtirish, global kompaniyalar tushunchalari va ularning korporativ madaniyatni rivojlantirishdagi o'rni. Zamonaviy sharoitda ko'p millatli korporatsiyalarning madaniy xilma xilligi. Ko'p millatli korporatsiyalar tipologiyasi. Globallashtirish sharoitlarida zamonaviy, ko'p madaniyatli, muvaffaqiyatli faoliyat konsepsiyalari.

23-mavzu: Zamonaviy sharoitda ko'p millatli korporatsiyalarning madaniy xilma xilligi

Ko'p millatli kompaniya hodimlarining farqli madaniy muhitdagi muvaffaqiyatli faoliyati vazifalari. Zamonaviy sharoitda ko'p millatli korporatsiyalarning madaniy xilma xilligi

III. Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Zamonaviy korporativ madaniyat tushunchasi, mohiyati va ta'rifi
2. Korporativ madaniyat funksiya va darajalari
3. Korporatsiya madaniyatining tipologiyasi
4. Korporatsiya madaniyatning boshqaruv tipologiyasi
5. Korporatsiya madaniyatning boshqaruv tipologiyasi
6. Alohida yo'naltirilgan korporativ madaniyat tipologiyasi
7. Xorijiy mamlakatlarning korporativ madaniyati
8. Rivojlangan mamlakatlarning korporativ madaniyati
9. Yaponiyada korporativ madaniyat
10. Tashkilot korporativ madaniyatini shakllantirish, saqlash va rivojlantirish
11. Korporativ madaniyatni shakllantirish texnologiyasi
12. Tashkilot korporativ madaniyatini o'zgartirish
13. Tashkilot qadriyatlari va korporativ madaniyatini o'zgartirish
14. Boshqaruv madaniyati usullari
15. Mojarolar va stressni boshqarish asoslari va usullari
16. Motivatsiya nazariyasi. Hodimlar motivatsiyasi
17. Korporativ madaniyatning barqaror iqtisodiy samadorlikning oshishiga ta'siri
18. Korporativ madaniyatni boshqarish tizimini baholash
19. Kompaniya rahbarining ish etikasi
20. Korporativ etika kodeksi va korporativ madaniyat qoidalari
21. Globallashtirish sharoitlarida zamonaviy korporativ madaniyat
22. Zamonaviy sharoitda ko'p millatli korporatsiyalarning madaniy xilma xilligi

Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaktiv usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalardan qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim uchun topshiriqlar

Mustaqil topshiriq uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar:

Mustaqil topshiriqning turli shakllari mavjud bo'lib, unda talaba o'qituvchi rahbarligida fan bo'yicha yangi bilimlarni, o'quv va ko'nikmalarni o'zlashtirish, ijodiy faoliyatni amalga oshira oladi.

Talaba mustaqil ishini tayyorlashda muayyan fanning xususiyatlarini hisobga olgan holda quyidagi shakllardan foydalanish mumkin:

- darslik yoki o'quv qo'llanmalar bo'yicha fanlar boblari va mavzularini o'rganish;
- tarqatma materiallar bo'yicha ma'ruzalar qismini o'zgartirish;
- avtomatlashtirilgan o'rgatuvchi, nazorat qiluvchi tizimlar bilan ishlash;
- maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha fanlar bo'limlari yoki mavzulari ustida ishlash;
- yangi texnikalarni, apparaturalarni, ilmtalab jarayonlar va texnologiyalarni o'rganish;
- talabning ilmiy tekshirish ishlarini (TIT) bajarish bilan bog'liq bo'lgan fanlar bo'limlari yoki mavzularni chuqur o'rganish;
- faol va muammoli o'qitish uslubidan foydalaniladigan o'quv mashg'ulotlari (xizmat o'ynilari, diskussiyalar, seminarlar, kollokviumlar va b.)
- masofaviy (distantstion) ta'lim.
- o'quv qo'llanmalari yordamida fan mavzularini o'rganish.

Talabalar mustaqil ta'lim uchun topshiriqlarning mazmuni va hajmi

1. Zamonaviy korporativ madaniyat tushunchasi, mohiyati va ta'rifi
2. Korporativ madaniyat funksiya va darajalari
3. Korporatsiya madaniyatining tipologiyasi
4. Korporatsiya madaniyatning boshqaruv tipologiyasi
5. Alohida yo'naltirilgan korporativ madaniyat tipologiyasi
6. Xorijiy mamlakatlarning korporativ madaniyati
7. Rivojlangan mamlakatlarning korporativ madaniyati
8. Yaponiyada korporativ madaniyat
9. Amerika korporativ madaniyati
10. Yevropada korporativ madaniyat
11. Tashkilot korporativ madaniyatini shakllantirish, saqlash va rivojlantirish
12. Korporativ madaniyatni shakllantirish texnologiyasi
13. Tashkilot korporativ madaniyatini o'zgartirish

14. Tashkilot qadriyatlari va korporativ madaniyatini o'zgartirish
15. Boshqaruv madaniyati usullari
16. Mojarolar va stressni boshqarish asoslari va usullari
17. Motivatsiya nazariyasi
18. Hodimlar motivatsiyasi

19. Korporativ madaniyatning barqaror iqtisodiy samadorlikning oshishiga ta'siri
20. Korporativ madaniyatni boshqarish tizimini baholash
21. Kompaniya rahbarining ish etikasi
22. Korporativ etika kodeksi va korporativ madaniyat qoidalari
23. Globallashtiruv sharoitlarida zamonaviy korporativ madaniyat
24. Zamonaviy sharoitda ko'p millatli korporatsiyalarning madaniy xilma xilligi
25. Rahbarning etik xulq atvorining me'yorlari
26. Korporativ madaniyat qoidalari.
27. Korporativ madaniyatning kodeklari va standartlari
28. Milliy yo'naltirilgan korporativ madaniyat tipologiyasi
29. Korporatsiya madaniyatining turlicha raqobatdosh qadriyatlari
30. Tashkilotda korporativ madaniyatini saqlash usullari

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

Kurs ishini tashkil etish bo'yicha ustubiy ko'rsatmalar

O'quv rejaada kurs ishi rejalashtirilmagan.

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

Korporativ boshqaruv bakalavr ta'lim yo'nalishi bo'yicha tahsil olayotgan talabalar uchun quyidagi talablar qo'yiladi:

-kursni o'rganish jarayonida talabalar har bir o'tilgan mavzu bo'yicha belgilangan hajmda reyting ballarini to'plashlari, kursning «tayanch» so'z va iboralarini chuqur o'zlashtirishlari, test savollari asosida o'z bilimlarini sanab borishlari lozim;

-o'qitish jarayonining joriy, oraliq va yakuniy baholash haftalarida yozma nazorat ishlarini bajarishlari, mustaqil ish sifatida referatlar tayyorlashlari, fanga oid chizmalar va jadvallar tayyorlab kelishlari lozim.

Shu bilan bir qatorda:

tashkilotlarda korporativ muhit va qadriyatlar, zamonaviy korporativ madaniyat tushunchasi, mohiyati va ta'rifi; korporativ madaniyat funksiya va darajalari; korporatsiya madaniyatining tipologiyasi va korporatsiya madaniyatining boshqaruv tipologiyasi; alohida yo'naltirilgan korporativ madaniyat tipologiyasi, shuningdek, xorijiy mamlakatlarning korporativ madaniyati qolaversa, rivojlangan mamlakatlarning korporativ madaniyatini aniqlash va tahlil qilish ko'nikmalarini

haqida *bilimga ega bo'lishlari kerak*.

Iqtisodiyotni yangilash va modernizatsiyalash sharoitida kompaniyalar faoliyatida korporativ boshqaruvning mohiyati, iqtisodiyotni modernizatsiyalash sharoitida korporativ boshqaruv tizimini iqtisodiy ahamiyati, korporatsiyalar raqobatdoshligini oshirishda davlatning monopoliyaga qarshi siyosati, korporatsiyalarda sog'lom raqobat muhitini shakllantirishning zarurligini bilishi kerak;

Talaba korporatsiyalarning aktyadorlik jamiyatlarida korporativ boshqaruv tizimi, mas'uliyati cheklangan jamiyatlarda korporativ boshqaruv tizimi, xo'jalik shirkatlarida korporativ boshqaruv tizimi, oilaviy kompaniyalarda korporativ madaniyat tizimidagi mexanizmlarni shakllantirish uchun qulay sharoitlarni ishlab chiqish bo'yicha *ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak*.

Korporativ madaniyat joriy holatini tahlil qilishda mehnatning zamonaviy usul va uslublarini qo'llash; ish joylarini tashkil etish va uning samaradorligini tahlil qilish; mehnat sharoitlarini yaxshilashning iqtisodiy ko'rsatkichlarga ta'sirini baholash; kadrlarni tayyorlash va ularning malakasini oshirishning mehnat natijalariga ta'sirini prognoz qilish bo'yicha *bilim va malakalariga ega bo'lishi kerak*.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- interfaol keys-stadilar;
- seminarlar (mintaqaviy fikrlash, tezkor savol-javoblar);
- guruhlarda ishlash;
- taqdimotlarni qilish;
- jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va nazorat uchun berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ish yoki test sinovlarini topshirish.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

Asosiy adabiyotlar

1. Н.М. Ташходжаев, Д.В.Бегматова. Корпоративная культура. Учебное пособие. Т: Iqtisodiyot 2019. 291 стр.
2. N.M. Toshxodjaev, M.G.Umarhojajev, A.K. Shermuhammedov. Korporativ madaniyat. O'quv qo'llanma. T:Iqtisodiyot 2021. 305 bet.

Qo'shimcha adabiyotlar

1. John Kotter, James Heskett. Corporate Culture and Performance. The Free Press. Simon and Schuster, 2008 - 261 pages. ISBN 0029184673
2. Wren, D.A. & Bedeian A.G.. The evolution of management thought (6th edition). Hoboken, N.J.: Wiley 2009.
3. Geoffrey A. Moore 2014. Crossing the Chasm. Harper Collins Publishers. Broadway, NY10007. ISBN 978-0-06-229298-8
4. Robert Monks, Nell Minow. Corporate Governance. Fifth Edition. 2011 John Wiley & Sons. ISBN: 978-1-119-97773-5
5. S.Elmirzayev Korporativ boshqaruv. Darslik. - T.: «Zebo print», 2021. - 476 bet.
6. Daniel Coyle. The Culture Code: The Secrets of Highly Successful Groups. Random House Publishing Group, 2018 - 304 pages. ISBN 9781524797096
7. Edgar Schein, Peter Schein. The Corporate Culture Survival Guide. Third edition. John Wiley & Sons, 2019 - 256 pages. ISBN 9781119212287

Internet saytlari

1. www.gov.uz – O'zbekiston Respublikasi hukumat portali
2. www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi
3. www.mf.uz – O'zbekiston Respublikasi Moliya vazirligi rasmiy sayti
4. www.ziyounet.uz – Axborot-ta'lim portali
5. www.openinfo.uz - O'zbekiston Respublikasi istiqbolli loyihalar milliy agentligi korporativ axborot yagona portali
6. www.sciencedirect.com – xalqaro ilmiy tadqiqot va akademik nashrlar sayti

7. **Namangan muhandislik – qurilish instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.**

Fan/modul uchun ma'sullar:

- B.Mullaboyev – NamMQI "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasini mudiri, dotsent.
G'.Shermatov – NamMQI "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasini dotsenti
A.Ismoilov – NamMQI "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasini o'qituvchisi

Taqrizchilar:

- A.Adashev – NamMQI "Menejment" kafedrasini mudiri, i.f.f.d. PhD.
O.Sobirov – NamMQI "Buxgalteriya hisobi va audit" kafedrasini dotsenti, i.f.f.d. PhD.